

aru

KULTTUURIPOLKU

Varhaiskasvatus 2024–2025

Janakkala

KULTTUURIPOLKU -TAIDETTA JA KULTTUURIA JOKAISELLE LAPSELLE

Tervetuloa Kulttuuripolulle 2024-25, joka on Janakkalan kulttuurikasvatussuunnitelma. Kulttuuripolku toteuttaa Lapsen oikeuksien julistuksen mukaisesti lapsen oikeutta taiteeseen ja kulttuuriin. Kulttuuripolulta jokainen lapsi saa monipuolisen kattauksen taide- ja kulttuurikokemuksia kasvunsa aikana. Kulttuurisisällöt tukevat varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien tavoitteita ja se jatkuu koulussa aina 9.-luokalle saakka.

Kulttuuripolulta löytyvät jokaisen ikätason velvoittavat sisällöt ja ohjeet osallistumiseen. Lisäksi se tarjoaa EXTRA taide- ja kulttuurielämyksiä. Kulttuuripolun lopusta löytyvät myös Hämeenlinnan maksuttomia kulttuuripalveluita tarjoavien kulttuurilaitosten tiedot.

Janakkalan varhaiskasvatuksen Kulttuuripolkua koordinoi Janakkalan kulttuuritoimi yhteistyössä Kulttuurikeskus ARXin kanssa. Kulttuuripolkua tukee Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Kulttuuripolun tapahtumia voi seurata ARXin sosiaalisten medioiden kautta ja tunnelmia jakaa kaikkien iloksi **#kulttuuripolku** -tunnisteella.

Facebook: Kulttuurikeskus ARX

Instagram: @arxgrammi

kulttuurikeskusarx.fi

Kulttuuripolun sisällöt toteuttavat lapsen oikeuksia ja tukevat lapsen kasvua sekä varhaiskasvatussuunnitelmaa monin tavoin.

- Lapsen luontaisen innostuksen tukeminen ja uteliaisuuden ruokkiminen
- Lapsen osallisuuden vahvistaminen, kuulluksi tuleminen ja sensitiivinen kohtaaminen
- Havainnoimalla, leikkimällä ja tekemällä oppiminen
- Kokonaisvaltaisen oppimisen, jossa yhdistyvät tiedot, taidot, toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset, kieli ja ajattelu, mahdollistaminen
- Retkitaitojen kehittäminen ja liikkuminen kävellen, pyöräillen tai julkisilla liikennevälineillä
- Monipuoliset toimintaympäristöt oppimisympäristöinä ja moninaisten aikuisten kohtaaminen
- Lasten omaehtoisen taiteen ja kulttuurin tutkimisen tukeminen - lapset ovat itse taiteen tekijöitä ja lastenkulttuurin tuottajia
- Lapsen identiteetin, itsenäisen ajattelun, maailmankuvan ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ja moninaisuuden kunnioittaminen
- Kestävän elämäntavan (sosiaalinen, kulttuurinen, taloudellinen ja ekologinen ulottuvuus) huomioiminen
-

Kulttuuripolku tukee kestäväää kehitystä. Sisällöt tarjontaan kaikille yhdenvertaisesti, kestävästi ja sillä ajatuksella, että lapset ja nuoret oppivat elämään, ajattelemaan, keskustelemaan ja toimimaan yhteistyössä luonnon sekä toistensa kanssa sekä aktiivisesti osana yhteiskuntaa. Toimintaa ohjaa vastuullisuusajattelu. Kulttuuripolun resursseja suunnataan tavaran sijaan elämyksiin ja sisällöt sekä materiaalit perustuvat lähtökohtaisesti yhteiskäyttöön.

MITEN KULTTUURIPOLKU TOIMII?

Jokainen varhaiskasvatuksen piirissä oleva lapsi osallistuu vähintään kerran vuodessa Kulttuuripolun sisältöön. Sisältö voi olla retki kulttuurikohteeseen, omatoimisesti toteutettava, taidekasvattajien suunnittelema materiaali tai työpaja. Perhepäivähoidossa olevat lapset voivat tulla mukaan lähipäiväkodissa toteutettavaan sisältöön.

Velvoittavien sisältöjen osalta retkistä syntyvät kustannukset, kuten pääsyliput ja kuljetukset, maksetaan ARXin kautta seudullisen lastenkulttuurin osuudestamme.

Kulttuuripolun EXTRA-sisältöihin osallistuminen on vapaaehtoista ja niihin liittyvistä kustannuksista, kuten kuljetuksista, vastaa yksikkö tai ryhmä itse. EXTRA-vierailuihin ja muille omatoimiretkille löytyy Hämeenlinnan kaupungin nettisivuilta oma Liiku! -lomakkeensa. Liiku! -lomaketta käytettäessä lapset liikkuvat maksutta klo 9–14, mutta opettajan matka ja aikarajan ulkopuoliset kal-liimmat lasten matkat jäävät koulun maksettavaksi käteisellä tai Wlittikortilla bussissa normaalitaksan mukaisesti.

[Liiku!-lomake](#)

ARXin Materiaalipankissa on tarjolla monipuolisia sisältöjä kasvattajavetoisiin työpajoihin, joista osa on lainattavissa ARXilta tai Janakkalan kulttuurituottajalta ja osa löytyy verkosta sähköisinä ohjeina.

KULTTUURIPOLUN KULTTUURIVASTAAVAT YHDYSHENKILÖINÄ

Jokaisessa varhaiskasvatuksen yksikössä on Kulttuuripolun kulttuurivastaava, joka toimii linkkinä oman yksikön, Janakkalan kulttuurituottajan ja ARXin välillä. Kulttuurivastaava on kulttuuripolkutietäjä ja yhdyshenkilö, joka tiedottaa muuta yksikön väkeä Kulttuuripolusta ja tulevista ohjelmista. Erityisesti tulee huomioida sijaiset ja vasta aloittanut henkilökunta.

Kulttuurivastaavat muistuttelevat mm. retkien tai koulutusten varaamisesta ja sopivat pajojen ja retkien aikatauluista ja järjestelyistä Janakkalan kulttuurituottajan kanssa.

Kulttuurivastaavat osallistuvat Kulttuuripolun kehittämiseen yhdessä Janakkalan kulttuurituottajan, ARXin tuottajien ja taidekasvattajien kanssa. Kulttuurivastaava myös välittää Kulttuuripolkua koskevat kysymykset ja terveiset Janakkalan kulttuurituottajalle.

Kulttuurivastaavalla voi olla myös muita Kulttuuripolun toteutukseen liittyviä tehtäviä.

Vaihtuko Kulttuuripolun yhdyshenkilö yksikössäsi? Ilmoita siitä Janakkalan kulttuurituottajalle: anna-milla.vainio@janakkala.fi

1-2-VUOTIAAT

KUKKUU-LAUKKU

Kukkuu-laukku on varhaiskasvatuksen pienten ryhmille suunnattu taidesisältö, jossa riittää ihmeteltävää värien ja muotojen parissa. Moniaistiseen tutkimiseen kannustava laukku muuntautuu leikkimatoiksi ja leikkimaton taskuista löytyy mm. värien ja tunteiden opetteluun sopivia käsinukkeja ja kirjoja. Ohjevihko tarjoaa paljon hyviä vinkkejä taidekasvatukselliseen työskentelyyn pienten kanssa.

Kukkuu-laukun on suunnitellut taidekasvattaja Sarina Pulkka. Laukun koko on 70 x50x10 cm ja se painaa 2kg. Kuljetus onnistuu ilman autoa ja haku on kunnantalolta tai sovitusti. Laina-aika on 3 viikkoa. Varaa laukku: anna-milla.vainio@janakkala.fi
Halutessasi voit varata ja noutaa laukun myös ARXilta.

3-VUOTIAAT

BOM DIA

KANSAINVÄLISYYSKASVATUS

-MATERIAALI

Bom Dia! Matka maailman ympäri” -omatoimiprojektin tarkoituksena on lapsiryhmien tutustuttaminen maailman maihin, maanosiin ja vieraisiin kulttuureihin taide- ja liikuntakasvatuksen keinoin. Materiaalin avulla toteutetaan leikki-ikäisille lapsille heidän ikä- ja kehitystasoaan vastaavaa kansainvälisyyskasvatusta. Kahdeksan toiminnallisen maailmanmatkaajatuokion aikana tutustutaan Suomeen, Yhdysvaltoihin, Brasiliaan, Australiaan, Kiinaan, Italiaan ja Venäjään sekä Afrikan maanosaan. Materiaali sisältää kutakin tuokiota varten omat musiikkilevynsä ja ohjeensa. Materiaalin on koostanut musiikinopettaja Anna Syväsalmi.

Tuokiot on suunniteltu noin 60 minuutin mittaisiksi. Bom Dia! löytyy Janakkalan päiväkodeista.

4-5-VUOTIAAT

METSÄNVÄKEÄ ETSIMÄSSÄ

-OMATOIMIMATERIAALI

Metsänväkeä etsimässä -omatoimipajassa ryhmä tutkii yhdessä lähiluontoa: pintoja, muotoja ja metsänväen kotikoloja. Työpajassa otetaan kuvia ja opetellaan metsässä liikkumisen taitoja. Lapset valmistavat luontopensselit, joilla toteutetaan luontoaiheiset teokset. Pajan kesto on noin kaksi tuntia. Kokonaisuuden on suunnitellut taidekasvattaja Tiina Aalto. Materiaali soveltuu käytettäväksi kaikkina vuodenaikoina.

Materiaaliin pääsee tutustumaan ja tilaamaan sen:

<https://www.kulttuurikeskusarx.fi/materiaalipankki/metsanvakea-etsimassa/>

5-VUOTIAAT

TYTTÖ NIMELTÄ REHEMA

Uulun satuseikkailussa tutustutaan itä-afrikkalaiseen tarinankerrontaperinteeseen ja tarinaa väritetään laulun, tanssin ja soittimien avulla. Osallistujat pääsevät soittamaan erilaisia afrikkalaisia perinnesoittimia ja oppivat monta tansanialaista laululeikkiä.

Tarina vie kuulijat tämän päivän Tansaniaan ja tutustuttaa kuulijat Rehema-nimiseen tyttöön ja hänen elämänsä iloineen ja suruineen. Rehema elää pienessä kauniissa Bagamoyo-nimisessä pikkukaupungissa, käy koulua ja leikkii ystäviensä kanssa mangopuun alla ja meren rannalla. Eräänä päivänä hänen elämänsä muuttuu ja hän joutuu totuttelemaan uuteen elämään suuressa kaupungissa.

Työpajat ovat 30.9–3.10 ja kulttuurivastaavat saavat aikatauluehdotuksen. Yhden pajan kesto on n. 45min. ja n. 50 lasta/paja. Soveltuu myös 4-vuotiaille mahdollisuuksien mukaan.

6-VUOTIAAT

MUSEOVIERAILU

-LAURINMÄEN KEVÄTRETKI

6-vuotiaat vierailevat jälleen perinteisesti Laurinmäen torpparimuseolla toukokuussa 2025. Retki on keväinen sukellus paikallishistoriaan ja mahdollisuus on tutustua ohjatun museokierroksen lisäksi luontopolkuihin ja/tai Pyhän Laurin kirkkoon.

Laurinmäen alueeseen voi tutustua halutessaan ennen/jälkeen retkeä eMuseo -palvelussa: emuseo.fi/torpparimuseo

Janakkalan kulttuurituottaja tiedottaa kulttuurivastaavia tarkemmin yksityiskohdista sekä aikatauluista keväällä 2025.

NAPEROKINO

Keväällä 2025 tarjolla on 1-2 koulu- ja naperokinoviikkoa kunnan omassa KINO - Tervakoski -elokuvateatterissa. Kulttuuripolku tarjoaa näytökset, mutta mahdollisista kuljetuskustannuksista yksiköt vastaavat itse. HUOM! Yksi näytös/ryhmä.

Lisätietoa tarjolla olevista elokuvista oppimateriaaleineen tulee KINOn sivuille 2025. Varaukset elokuvista ja ajankohdasta tehdään ohjeiden mukaan. Pyritään varaamaan täysiä näytäntöjä säästääksemme resursseja muihin taide-elämyksiin. <https://www.janakkala.fi/kino/tilausnaytokset/koulukino/>

TÄRPPI!

Koulujen elokuvaviikko on 0.-9. luokille suunnattu maksuton elokuvakasvatuksen teemaviikko 30.9-6.10.2024.

Elokuvaviikossa on kolme osiota:

1. Tutkitaan – hyödynnä elokuvan kieltä oppiaineiden opiskelussa
2. Koetaan – katso ja tulkitse elokuvia
3. Tehdään – tee oma elokuva tai video

Tutustuminen yhteen tai useampaan osioon käy helposti, sillä elokuvaviikon tehtävät ovat yksinkertaisia ja useat niistä voi suorittaa jopa 1-2 oppitunnin aikana. **Sivusto on käytettävissä maksutta ympäri vuoden.** <https://www.elokuvaviikko.fi/>

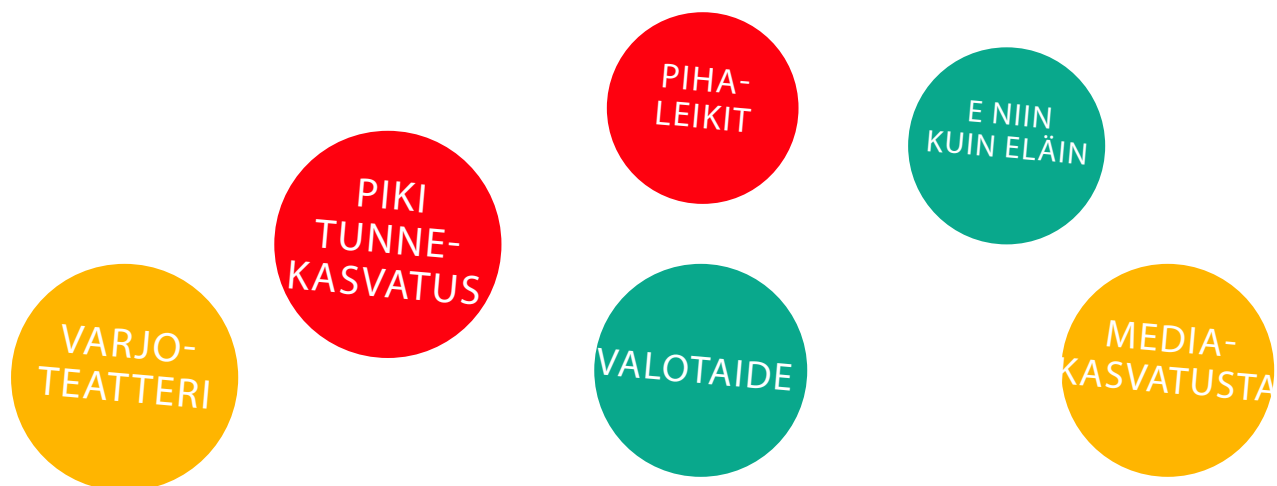
ARXIN MATERIAALI- PANKKI JA LAINATTAVAT

Kulttuurikeskus ARXin Materiaalipankkiin on koottu ARXin omatoimiohjeet ja lainattavat materiaalit. Materiaalipankista voi selata omalle ikäryhmälle sopivia sisältöjä tai suodattaa sisältöjä taiteenlajeittain. Tutki rohkeasti myös isommille tai pienemmille tarkoitettuja materiaaleja ja poimi vinkkejä oman ryhmäsi työskentelyyn: www.kulttuurikeskusarx.fi/materiaalipankki

Materiaalipankissa on esitelty lainattavat materiaalit. Niiden laina-aika on kolme viikkoa. Varaaminen tehdään webropol-lomakkeella. Voit varata useamman materiaalin kerralla ja kierrättää niitä yksikkösi eri ryhmissä.

Media-askista löydät tietoa median käytöstä sekä ohjeita tekniikoiden käyttöön: <https://www.media-aski.net/>

ARXin lainattavat materiaalit noudetaan ARX-talolta Hämeenlinnasta tai Janakkalan omat materiaalit (katso luettelo) kunnan talolta.

Lainattavat

Aarre Arteiden etsimisvälineitä ja tutkimisvälineitä sekä lokerikko oman aarrenäyttelyn järjestämistä varten.

Bom dia! Kansainvälisyyskasvatusmateriaali, jonka matkassa tutustutaan eri kulttuureihin.

E - niin kuin eläin Lainattava leikkimateriaali, joka sisältää eläinasuja, pehmoleluja, kirjoja ja tietokortteja eläimistä.

Kukkuu! Pienille suunnattu lainattava taidesisältö, jossa riittää ihmeteltävää värien ja muotojen parissa. Varaa Janakkalan oma ja nouda kunnantalolta: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Oudot soittimet! Tuttuja soittimia, ikivanhoja soittimia ja soittimia, joita ei voinut kuvitella olla olemassakaan.

Piki - Katri Kirkkopellon Piki-kirjaan perustuva tunnekasvatusmateriaali. Varaa Janakkalan oma ja nouda kunnantalolta: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Pääjalkaisia ja prinsessoja Lasten piirustusten pohjalta tehdyistä tekstiiliveistoksista koostuva pienoisenäyttely. Voit lainata myös omien tekstiiliveistosten tekemistä varten ompelukoneen ja tarvikkeita.

Pöllö etsii kotia 5-6 -vuotiaille suunnattu paketti tutustuttaa muotoilun maailmaan.

Rakentelu taidelaukku Taidelaukku kutsuu palikkaleikkiin ja arkkitehtuurimatkalle.

Työkalupakki Lasten käteen sopivia työkaluja kädentaitojen harjoittamiseen ja pieniin nikkarointitöihin.

Valo taidearkku Lainattava materiaali, jonka avulla voidaan rakentaa valoateljee lasten omien havaintojen tekemistä ja valon tutkimista varten.

Varjoteatteri Materiaali johdattaa valojen ja varjojen tutkimiseen sekä oman varjoteatteriesityksen tekemiseen.

Yökköskaappi - pieni näyttely yöperhosista. Sisältää leikkimateriaalin.

MAKSUTTOMAT RETKIKOhteet

Ryhmät ovat tervetulleita vierailemaan kohteissa maksutta. Kuljetuskustannuksista ryhmät vastaavat itse esim. Liiku -lomakkeella, kts. s.4 Miten kulttuuripolku toimii?

Kulttuurikeskus ARX

Kulttuurikeskus ARXin Galleria ARX tuottaa lapsille ja nuorille suunnattuja näyttelyitä. Näyttelyihin liittyy aina myös mahdollisuus työpajoihin. Opastamme päiväkotij- ja koululaisryhmiä ma, ke ja pe. Käynnit ovat aina maksuttomia.

Tutustu Galleria ARXin näyttelyohjelmaan ja avoinnaoloaikoihin osoitteessa: <https://www.kulttuurikeskusarx.fi/arx-talo/galleria-arx/>

Hämeenlinnan taidemuseo

Kaikki lapset ja nuoret ovat aina tervetulleita Hämeenlinnan taidemuseoon. Museo tarjoaa maksuttomat näyttelykäynnit. Lisäksi taidemuseosta voit varata luokkasi käyttöön työpajatilan vaikka opettajavetoiselle oppitunnille tai hakea lainattavia taide- ja virikekokonaisuuksia.

Varaukset: opastus varataan ennakkoon museon lipunmyynnistä puh. (03) 621 2669, 621 3017

Alle 18-vuotiaat pääsevät museoon ilmaiseksi, kantahämäläisille koululais- ja opiskelijaryhmille myös opastus on ilmainen. Opintokäynneille ryhmät voivat tulla myös ennen museon varsinaista aukioloaika.

Hämeenlinnan Taidemuseo, Viipurintie 2

Hämeenlinnan kaupunginmuseo

Hämeenlinnan kaupunginmuseon Museo Skogsterin näyttelyt, Palanderin talon kotimiljö ja Sibeliuksen syntymäkoti ovat kaikille lapsille, nuorille ja opetusryhmille avoimia ja maksuttomia vierailukohteita.

Museot tarjoavat kaikille koulu- ja varhaiskasvatusryhmille ilmaisen sisänpääsyn ja opastuksen, kun se varataan etukäteen ja vähintään viikkoa ennen opastusta. Vierailu varataan suoraan museokohteesta.

Kaipaatko lisätietoja tai lisätehtäviä ryhmällesi? Ota yhteyttä:
Annaliina Granqvist, annaliina.granqvist@hameenlinna.fi, 040 869 6264

Museo Skogster

Raatihuoneenkatu 8

museoskogster@hameenlinna.fi / 03 621 2979.

HUOM! Voit varata ennakoon museon seminaaritila Andersin maksuttomasti luokkasi käyttöön tunniksi museokäynnin yhteydessä.

Palanderin talo

Linnankatu 16

museoskogster@hameenlinna.fi / 03 621 2979.

Sibeliuksen syntymäkoti

Hallituskatu 11

sibeliuksensyntymakoti@hameenlinna.fi / 03 621 2755.

LASTEN OMA KIRJASTO

Tutustutaan omaan lähikirjastoon tai kirjastoautoon. Kirjavinkkausta ja satuja, kirjapaketteja eri aiheista:
- satuja (päiväkodit ja 1.-3. -luokkalaiset)

[Turenki](mailto:neuvonta@janakkala.fi): neuvonta p. 03 680 1390, neuvonta@janakkala.fi.

[Tervakoski](mailto:tervakoski.kirjasto@janakkala.fi): p. 03 680 1700, tervakoski.kirjasto@janakkala.fi.

[Kirjastoauto](mailto:katri.hartojoki@janakkala.fi): p. 0500 213 216, katri.hartojoki@janakkala.fi.

NUKKETEATTERIA LÄHIKIRJASTOSSA

Kirjaston oma nukketeatteri Marjuttu tarjoaa esityksiä eri teemoista päiväkodeille sekä 1.-6. -luokkalaisille. Nukketeatteriesityksiä järjestetään Turengin ja Tervakosken kirjastoissa, tarvittaessa myös omalla päiväkodilla tai koululla. Kysy lisää ja varaa aika: pääkirjaston neuvonta p. 03 680 1390, neuvonta@janakkala.fi.

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

Kulttuuripolkua koordinoi

Janakkalan kunnan kulttuuripalvelut

Anna-Milla Vainio, kulttuurituottaja

sähköposti: anna-milla.vainio@janakkala.fi

Puh. 050 330 8923

janakkala.fi/palvelut/kulttuuri/kulttuurikasvatus/

Kulttuurikeskus ARX

arx.hameenlinna.fi

www.hameenlinna.fi/kulttuuripolku

Janakkalan yhteyshenkilö ARX:

Ilona Härö

Sähköposti: ilona.haro@hameenlinna.fi

040 869 6473

Janakkala